Наврўзи олам барчамизга муборак бўлсин!

2006 YIL 20 MART, DUSHANBA

QISHLOQ HAYOTI

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

1974 yil 1 yanvardan chiqa boshlagan

№ 36 (7.029). Sotuvda erkin narxda

Қозоғистон Президенти Тошкентда

Қозоғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоев 19 март куни давлат ташрифи билан Ўзбекистонга келди.

Тошкент аэропортида олий мартабали меҳмонни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов кутиб олди.

Ташриф доирасидаги асосий тадбирлар 20 март куни бўлиб ўтади. Икки давлат раҳбарлари Ўзбекистон билан Қозоғистон муносабатларининг бугунги аҳволи ва истиқболлари юзасидан фикр алмашадилар, ўзаро ҳамкорликни янада ривожлантириш масалаларини муҳокама қиладилар. Музокара якунлари бўйича икки томонлама қатор ҳужжатлар имзоланиши режалаштирилган.

Ташриф доирасида пойтахтимиздаги «Интерконтинентал» меҳмонхонасида Ўзбекистон ва Қозоғистон ишбилармонларининг бизнес-форуми ҳам бўлиб ўтади.

(ЎзА)

Янгиланиш, юксалиш ва меҳр-саховат айёми

Президент Ислом Каримовнинг Наврўз байрамига бағишланган тантанали маросимдаги сўзи

Ассалому алайкум, азиз ватандошлар!

Муҳтарам меҳмонлар!

Бугун она диёримизнинг барча гўшалари, воҳаю водийларида одамларимиз, эл-юртимиз бағрини кенг очиб, «Хуш келибсан, Наврўзи олам!» деб баҳорга пешвоз чиқмоқда, яшариш ва янгиланиш фаслини катта хурсандчилик билан кутиб олмоқда.

Барчангизни мана шу қутлуғ кун, Наврўз айёми билан чин қалбимдан муборакбод этишга, сиз, азизларга, сизлар орқали бутун халқимизга ўз ҳурмат-эҳтиромимни билдиришга ижозат бергайсиз.

Наврўз айёмининг ҳаётимиздаги ўрни, аҳамияти ва моҳияти ҳақида кўп минг йиллик тарихимизда қанча-қанча достонлар, афсонаю ривоятлар, қўшиқ ва қасидалар битилган бўлмасин, унинг маъно-мазмуни, беқиёс гўзаллигини таърифлашга, уни эъзозлаш ва улуғлашга ҳар қандай сўзлар ҳам ожизлик қилади.

Лекин энг қадимий, энг ардоқли, асл миллий байрамимиз бўлмиш Наврўзнинг юртимизда яшайдиган ҳар қайси инсон қалбига, руҳиятига ҳеч нарса билан қиёслаб бўлмайдиган ҳаётбахш таъсир ўтказишини, айни шу фусункор дамларда унинг кўнглида жўш ураётган ҳис-туйғуларни тасаввур қилиш, англаш қийин эмас, деб ўйлайман.

Аввало, кўклам нафаси уфуриб, майин шабадалар эса бошлаши, табиат уйғониб, куртакларнинг очилиши билан инсон вужудига янги куч, янги ғайрат киргандек, унинг томирига, унинг қон-қонига ҳаёт ва баҳор нашидаси югургандек бўлади, юрагимизни, бутун борлиғимизни яхшилик ва яратувчиликка ундайди.

Қир-адирлар, боғу роғлар яшил либосга бурканиб, майса-гиёҳлар тупроқни ёриб, қуёшга талпинаётган ажиб бир паллада одамзот беихтиёр табиат билан уйғун бўлиб яшашга, сумалак ва ҳалим каби тансиқ таомлар тайёрлаб, бу баҳор неъматларини ўз яқинлари, дўсту биродарлари, қадрдонлари билан баҳам кўришга, хурсандчилик билан сайил-томошалар ўтказишга интилади.

Наврўзи олам келиши билан қадим замонларда ҳар қандай уруш-жанжаллар, низо ва адоватлар барҳам топгани каби, бугунги кунда ҳам одамлар ўртасидаги турли келишмовчилик, гина ва аразларни унутишга қаратилган ҳаракатлар, хонадонлар, барча маҳалла-кўйларда, эл-юртимизда аҳиллик, меҳр-оқибат ва тотувлик муҳити янада кучайиши табиий.

Бетакрор Наврўз кунларида шу муқаддас тупроқда яшаб ўтган аждодларимиз, буюк алломалар, азиз-авлиёларимиз, ота-боболаримизнинг, юртимизда тинчлик-хотиржамлик бўлсин, элимизни файзу барака, хосият тарк этмасин, сувимиз, ҳосилимиз мўл бўлсин, дала ишларини бошлаётган деҳқонларимизнинг бахтини, омадини берсин, деган тилак ва дуоларининг ижобат бўлиши барчамизнинг юрагимизга малҳам беради.

Наврўз фалсафаси, Наврўз қадриятларининг узвий бир қисми бўлмиш ёрдам ва кўмакка муҳтож одамларга, бева-бечора ва етим-есирларга, беморларга меҳр-мурувват кўрсатиш, ўтганларни хотирлаш, табаррук кексаларимизни зиёрат қилиб, дуосини олиш сингари олижаноб туйғу ва интилишлар янада жонланади.

Мана шу хурсандчилик кунларда бағрикенг, очиқ кўнгил халқимиз бизнинг қувончимизга шерик бўлаётган узоқ ва яқин қўшни халқларни, мана шу майдонда ўтирган уларнинг вакилларини чин дилдан табриклаб, ўзининг самимий тилак ва қутловларини йўллайди.

Муҳтарам юртдошларим!

Бу йилги Наврўз истиқлолимиз, мустақиллигимизнинг ўн бешинчи Наврўзидир.

Бу йилги Наврўз ҳаётимизнинг барча жабҳаларида, иқтисодиётимиз соҳа ва тармоқларида янгиланиш, ўсиш ва юксалиш Наврўзидир.

Бу йилги Наврўз қишлоқда тобора ҳал қилувчи кучга айланиб бораётган деҳқон ва фермерларимиз ҳаётида том маънодаги янги кун, янги меҳнат палласидир.

Ҳеч шубҳасиз, халқимизнинг мана шундай фидокорона меҳнати, интилиш ва саъй-ҳаракатлари негизида юртимизни янада обод қилиш, одамларимизнинг ҳаёт даражасини янги босқичга кўтариш, уларнинг ақл-заковати, куч-ғайрат ва салоҳиятини рўёбга чиқариш учун имконият яратиб бериш, аҳоли саломатлигини асраш, кўпмиллатли жамиятимизда ўзаро аҳиллик ва ҳамжиҳатлик муҳитини мустаҳкамлаш каби юксак мақсадлар мужассам.

Юртимизда 2006-йилни «Ҳомийлар ва шифокорлар йили» деб атаганимиз, шу муносабат билан кенг миқёсда амалга ошираётган режа ва дастурларимиз одамларга беминнат яхшилик қилиш, беғараз ҳомийлик кўрсатиш, инсон дардига шифо бериш сингари Наврўзнинг азалий қадрият ва анъаналари билан ҳамоҳанг экани, айниқса, эътиборлидир.

Азизларим, қадрдонларим!

Барчангизни бағримга босиб, Наврўз айёми билан яна бир бор табриклайман.

Юртимизда тинчлик ва осойишталик доимо барқарор бўлсин!

Хонадонларимиздан меҳру оқибат, файзу барака аримасин!

Табаррук оталаримиз, муҳтарама момоларимизнинг умрлари узоқ бўлсин, ёшларимизнинг бахтини, камолини берсин!

Наврўзи олам барчамизга муборак бўлсин!

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий боғида Наврўз тантаналари кўтаринки руҳда ўтди

Қорли-қировли кунлар ортда қолди. Кўнгиллар кўклам сururидан яйрамоқда. Офтобнинг нурли жилвалари, сарин шаббоданинг майин ва илиқ эркалашлари, чаппар уриб гуллаган боғларнинг хушбўй нафаси, чаманзорларнинг рангин ва жозиб товланиши юртимизга Наврўз кириб келганидан дарак беради.

Она диёримизда фасллар келинчаги - баҳор кезмоқда, табиат уйғонмоқда. Шундай фусункор дамларда қалбларимиз ана шу ёруғ кунларга, гўзал ҳаётнинг бебаҳо неъматларига эсон-омон етганимиз учун шукроналик туйғуларига тўлиб-тошаётир.

Азалдан халқимиз табиат уйғонадиган сафоли кунларни шодлик билан кенг нишонлаган. Сайилга чиққан. Яратганга шукрлар бўлсинки, юртимиз бу гал ҳам тинч ва осойишта, халқимиз сиҳат-саломат ва бардам, салмоқли ютуқлари, мўл-кўл орзулари, эзгу тилаклари билан, энг муҳими, очиқ чеҳра ва бунёдкорлик кайфияти билан Наврўз шодиёналарига қадам қўймоқда.

Наврўз сайли – халқимиз майли. Наврўз сайли – истиқлолимиз зайли ҳамдир. Зеро, шундай замонлар ўтдики, халқимиздан бу мўътабар байрамни тортиб олмоқчи, Наврўз билан боғлиқ миллий ва умуминсоний қадриятларга мос таомилларни миллатимиз ёдидан ўчирмоқчи бўлдилар.

Мустақиллик йилларида давлатимиз раҳбари раҳнамолигида Наврўз наинки қайта қарор топди, айни чоғда изчил ривожланди, такомиллашди, унинг мазмун-моҳияти бойиб борди ва эзгулик билан йўғрилган янги қирралари намоён бўлди.

Бу йилги байрам диёримизнинг барча гўшаларида ҳар галгидан ҳам фусункор ва кенг миқёсда – халқ сайли тарзида нишонланаётир.

19 март. Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий боғи байрамона безатилган.

Бу ерга ҳукумат аъзолари, депутатлар ва сенаторлар, фан, маданият ва санъат намояндалари, ишлаб чиқариш илғорлари, тадбиркорлар, муҳтарам отахонлару онахонлар, турли соҳаларда меҳнат қилаётган юртдошларимиз, шунингдек, мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган хорижий давлатлар элчихоналари ва халқаро ташкилотлар вакиллари ташриф буюрганлар.

Соат 15.00. Майдонга Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов кириб келади.

Байрам тантанасига ҳозир бўлганлар давлатимиз раҳбарини қарсаклар билан кутиб оладилар.

Чорлов мусиқаси янграйди.

Президент Ислом Каримов минбарга таклиф этилади.

Мамлакатимиз раҳбари халқимизни Наврўз байрами билан муборакбод этади.

Майдон узра майин най навоси таралади. Карнай-сурнай ва ноғоралар садоси Наврўз сайли бошланганидан дарак беради.

Наврўз қадриятлари билан мамлакатимизда жорий йилнинг "Ҳомийлар ва шифокорлар йили" деб эълон қилиниши ўртасида узвий боғлиқлик бор, десак асло муболаға эмас. Зеро, Наврўз – ўзаро меҳр-оқибат, қадр-қиммат, хайру саховат тимсоли. Ота-боболаримиз бундай кунларда етим-есир, бева-бечоралар, хастаю муҳтожларга меҳрибонлик, саховат ва мурувват кўрсатишга шошилган, гина-кудуратлар унутилган. Буни ҳаётимизнинг барча жабҳаларида, одамларимизнинг қалбида, онгу шуурида намоён бўлаётган меҳр-оқибат, мурувват, бағрикенглик каби инсоний фазилатлар ва юртдошларимизнинг эртанги кунга кучайиб бораётган ишончи тўла тасдиқлайди.

Истиқлол йилларида миллатимиз тийнатига хос ана шу инжа хислатлар қайтадан қадр топди. Мўътабар қарияларимиз, ота-оналаримизнинг ҳурмат-эҳтиромини жойига қўйиш, бир-биримизга меҳр-оқибат ва мурувват кўрсатиш, катталарга ҳурматда ва кичикларга иззатда бўлиш, жамиятимизда ҳеч ким ёлғиз эмаслиги, ҳеч ким эътиборсиз ва қаровсиз қолмаслиги каби халқимизнинг азалий фазилатлари тикланмоқда, ривож топмоқда. Бу йил мамлакатимиз бўйлаб эзгу ва хайрли юмушларни амалга ошириш кўламлари тобора кенг тус олаётир.

Буюк аждодларимиз асрлар давомида яратган беқиёс маънавий ва маърифий меросимизни, миллий қадриятларимизни янада бойитиш ва ривожлантириш, ана шу бой меросга таяниб фарзандларимизни етук инсонлар этиб вояга етказиш борасидаги хайрли ишларимиз изчил давом этади. Илло, халқимиз катта тўйлар арафасида турибди. Жорий йилда юртимизда Соҳибқирон Амир Темур ҳазратларининг 670 йиллиги, Маъмун академиясининг 1000 йиллиги, Қарши шаҳрининг 2700 ва Марғилоннинг 2000 йиллик юбилейлари кенг нишонланади.

Асрлар давомида Наврўз кунлари халқимиз ёппасига қир-адирларга, кўча ва хиёбонларга, гузар ва сайилгоҳларга сайилга чиққан. Диёримиз бўйлаб бахшилар айтишуви, лапарлар, ҳазил-мутойиба, қўшиқлар, халқ термалари, аскиячилар пайрови янграган. Улоқ-кўпкари, пойга, кураш, мерганлик каби томошалар ўтказилган. Дорбозлар, масхарабозлар, қўғирчоқбозлар, полвонлар ўз санъатини намойиш этганлар.

Ранг-баранг ашула ва рақс, мақом ансамбллари, эстрада-симфоник оркестри, хор жамоалари, театрлар, турли билим юртлари бадиий жамоаларининг ўзига хос дастурлари, халқ ўйинлари, қўшиқ, лапар ва рақслари ижросида қадимий ҳамда навқирон байрамимизнинг ана шу хилма-хил, нсёб қирралари моҳирона акс эттирилади.

Ҳа, бугун Ўзбекистон аҳли қанча байрам қилса – шунчалар муносибдир. Истиқлолнинг дастлабки йиллариданоқ мамлакатимизда давлатимиз раҳбари ташаббуси билан амалга оширилаётган кенг қамровли ҳаётбахш ислоҳотлар ўзининг юксак самараларини бераётир. Ўтган давр мобайнида демократик янгиланиш ва иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш, иқтисодиётни эркинлаштириш йўлида улкан қадамлар қўйилди.

Иқтисодиётни тизимли ва таркибий жиҳатдан изчил янгилаш, либераллаштириш жараёнларини кенгайтириш ва чуқурлаштириш, моддий ресурслар ва тайёр маҳсулотларни реализация қилиш ва улардан фойдаланиш тизимини эркинлаштириш, хусусий секторни кенгайтириш, кичик бизнес, фермер хўжаликлари ва тадбиркорликни жадал ривожлантириш, давлат ва назорат тузилмаларининг корхоналар молия-хўжалик фаолиятига аралашувини кескин қисқартириш, хўжалик субъектлари ҳамда тадбиркорликнинг иқтисодий эркинлиги ва ҳуқуқларини сезиларли кенгайтириш борасида салмоқли ишлар амалга оширилди.

Бунинг натижаси ўлароқ, ўтган йили бюджет соҳаси хизматчиларининг ойлик иш ҳақи, пенсиялар, стипендия ва нафақалар ўртача 40 фоизга оширилди. Ўз навбатида, бу аҳолининг реал даромадларини 22 фоизга кўпайтириш учун асос бўлди.

Фикримизни тасдиқлагандек, дилбар қўшиқлару лобар рақсларда, ёрқин саҳна безакларида, байрам иштирокчиларининг хушнуд қиёфаларида эришган ютуқларимиздан фахрланиш ва мамнуният туйғулари барқ уради. Буюк келажагимиз ворислари - навқирон авлод вакилларига навбат келади. Майдон жажжи болакайларнинг кулгиси ва шўх-ҳандон қийқириқларига тўлади. Шодон қўшиқлар ва чаққон рақслардан кўнгиллар яйрайди. Болалар табассумига не етсин. Зеро, бу бахтиёр болаликдан, мустақил юрт фарзандларининг беғубор ва қувноқ дамларидан дарак.

Мамлакатимизда фарзандлар таълим-тарбияси, соғлиғи учун ғамхўрлик ҳар томонлама эътиборда турибди. Мактаб таълимини ривожлантириш, хотин-қизларимизнинг жамият ҳаётидаги ўрни ва аҳамиятини оширишга қаратилган истиқболли дастурларни рўёбга чиқариш борасида ҳам салмоқли натижалар қўлга киритиляпти. Жамиятни демократлаштириш ва янгилаш, мамлакатни ислоҳ қилиш ҳамда модернизациялаш, суд-ҳуқуқ тизимини янада эркинлаштириш борасида янги, самарали чоралар кўрилмоқда.

Давлатимиз ташқи сиёсатида Ўзбекистон манфаати устувор аҳамият касб этади. Бу борада миллий манфаатларимиз мос келадиган мамлакатлар ва халқаро ташкилотлар билан самарали ҳамкорлик, очиқ мулоқот йўлидан собит бораяпмиз. Шанхай Ҳамкорлик ташкилоти доирасидаги алоқаларнинг сифат жиҳатдан бутунлай янги босқичга кўтарилганида Ўзбекистоннинг алоҳида ўрни бор. Мамлакатимиз Евроосиё иқтисодий ҳамкорлик ташкилотига аъзо бўлди.

2005 йилда мамлакатимиз дунёнинг қарийб 150 давлати билан савдо-сотиқ муносабатларини фаол ривожлантирди. Натижада Ўзбекистоннинг ташқи савдо ҳажми 9,6 фоиз ўсди ва 9 миллиард 500 миллион долларни ташкил этди. Ўтган йилдаги асосий савдо ҳамкорларимиз сифатида Россия, Жанубий Корея, Туркия, Қозоғистон, Хитой, Эрон, Буюк Британия, Украина, Германия, АҚШ каби давлатларни қайд этиш мумкин.

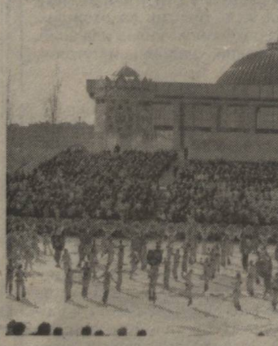

Айниқса, Россия Федерацияси билан иттифоқчилик муносабатларимиз ҳар томонлама ривожланмоқда. Наврўз кунлари Қозоғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоевнинг мамлакатимизда давлат ташрифи билан бўлиши наинки икки дўст ва қардош мамлакат ўртасида, айни чоғда Марказий Осиё минтақасида ҳар томонлама ҳамкорлик алоқалари янги босқичга кўтарилишида муҳим аҳамият касб этиши шубҳасиз...

Ҳавода ранго-ранг шарлар учади. Ўзбекни, Ўзбекистонни мадҳ этувчи, ўзликни улуғловчи яллалардан сўнг халқ маросимлари ва миллий спорт ўйинлари мисолида халқимизнинг миллий ўзига хос фазилат ва хислатлари тараннум этилади.

Байрам арафасида шаҳар ва қишлоқларимизда кўплаб янги иншоотлар, корхоналар, ўқув муассасалари қуриб битказилди. Бундай саъй-ҳаракатларнинг мазмун-моҳиятида, аввало, халқимиз фаровонлигини, юртимиз тараққиётини таъминлаш, Ўзбекистоннинг жаҳон майдонидаги обрў-эътиборини янада юксалтиришдек хайрли ниятлар мужассамдир.

Она Ватанимизнинг тинчлиги, сарҳадларимиз дахлсизлиги, ҳаётимиз барқарорлигини, миллатлараро тотувликни асраб-авайлашимиз ва янада мустаҳкамлашимиз керак. Хонадонимизга таҳдид солаётган халқаро терроризм, диний экстремизм, наркотик каби бало-қазоларни остонамизга мутлақо яқин йўлатмаслик учун ҳушёрликни, огоҳликни, биргаликда курашишни асло сусайтирмаслигимиз даркор.

Кўз ўнгимизда Наврўзнинг асл моҳияти яна бир бор намоён бўлади. Озод диёримизда бир тану бир жон бўлиб яшаётган турли миллат ва элатлар вакилларининг бадиий чиқишлари қалбларни фахрга тўлдиради.

Саҳна томошалари қизигандан-қизийди. Санъат усталари, эстрада юлдузлари, ёш санъаткорларнинг она юртни, истиқлолни, Наврўзни, баҳор ва муҳаббатни мадҳ этган чиқишлари қалбларни тўлқинлантиради. Мусиқий оҳанглар, дилтортар рақслар, фусункор саҳна манзаралари кишига завқ-шавқ бағишлайди.

Куй-қўшиқ ва алёрларда жонажон Ватан тараннум этилади. Бундай шукуҳли дамларда аждодлардан бизга, биздан авлодларга мерос шу Ватанга муҳаббат ва садоқат туйғуси жону танимизга янада теранроқ сингиётгандек. Наврўз шодиёналарининг жозибаси, бутун кўрку таровати ҳам аслида шунда!..

Миллий боғ бўйлаб ўтган йўлак теграсида турли қандолат, ноз-неъмат дўконлари, миллий ҳунармандлар расталари, чорпоялар ўрнатилган. Дошқозонлар бошида пазандалар сайил аҳлини сумалак, ҳалим каби турфа таомлар билан сийлайдилар.

Байрам томошаларидан сўнг Президент Ислом Каримов ҳунармандлар, савдо вакиллари, пазандалар билан суҳбатлашди.

- Баҳорни ҳар бир халқ ўз урф-одатларига хос тарзда кутиб олади,- деди мамлакатимиз раҳбари журналистлар билан суҳбатда. - Наврўзда наинки табиат, айни чоғда кишиларнинг ҳис-туйғулари ҳам уйғонади. Кўнглида орзу-умидлар барқ уради. Наврўз юртимизда мана шундай шодиёна ва хайрли айём сифатида нишонланаётгани ўзлигимиз, ўзига хослигимизнинг яна бир намойиши, аҳил ва иноқ халқ эканимизнинг далолатидир. Эртанги кунимизнинг суръати, натижалари бугунгидан ҳам сермаҳсул ва хосиятли бўлади.

Юртимизнинг барча шаҳар ва қишлоқларида Наврўз сайиллари давом этмоқда.

Ғулом МИРЗО,
ЎзА шарҳловчиси.

***

СУРАТЛАРДА: тантаналардан лавҳалар.

Д.ЮСУПОВ,
Р.ЖУМАНИЁЗОВ (ЎзА)
олган суратлар.

УзРТСБ Биржевые котировки сум/кг | БЕНЗИН (76) 514,8 ▼ - 6,6 | БЕНЗИН (80) 536,2 ▼ - 0,02 | БЕНЗИН (91) 600,6 ▲ + 54,6 | ДИЗ.ТОПЛИВО 400,4 ▲ + 1,3 | МАЗУТ 85,9 ▲ + 3,4 | СЖ.ГАЗ 199,7 ▲ + 41,8 | МАСЛО ХЛОПК. 864,2 ▲ + 0,4 | САХАР 782,2 ▲ +110,2 | МУКА выс.сорт 280,7 ▲ + 0,1

Тинчлик, омонлик, шукроналик байрами

Умумхалқ байрамлари осойишта ва сокин юртларга ярашади. Эл тинч бўлса, одамлар тотув бўлса, тўй-томоша ҳам ярашади.

Халқнинг кўнгли хотиржам бўлса, тантанаю замзамалар татийди. Кўнгли алағда, бугун нима бўлади, эртага нима бўлади, оиламдаги осойишни асраб қололаманми, деб не бир ҳадик-хавотир билан, бир бурда нонини ҳаловат билан, бир қултум сувини бемалол ичолмаётган одамнинг ҳеч бир шодиёна кўнглини кўтаролмайди. Худо кўрсатмасин, нотинч юртда байрам бўлармиди, куй-қўшиқ янгрармиди? Кўз юманг – айни чоғ куй-қўшиқ кўнглига сиғмайдиганлар ҳам оз эмас... Не бир кулфатлардан бағри қон бўлиб турган элату миллатлар бор...

Наврўзни қанча таърифласак, талқин этсак оз... Буни тириклик, яшариш, яшнаш, барҳаётлик айёми ҳам деб атаймиз. Шу тавсифларга Наврўз – тинчлик, омонлик, шукроналик байрами, тиниқ кунларга бутун бир халқнинг бир ёқадан бош чиқариб, бутун бир мамлакатнинг шодиёнасига бош қўшиб, омон-омон, ёруғ-ёруғ кунларга қилган шукронаси десак ҳам ярашади.

Худога шукр деймиз, юртимизда тинчлик. О, бундан улуғ неъмат, бундан-да гўзал вақтихушлик, бахт-саодат йўқ аслида. Тинчлик туфайли ишимиз авжи даромад билан юришмоқда, тинчлик туфайли дилдаги ниятларимиз амалга ошуви учун юракда ишонч ўти ёниб меҳнат қиламиз. Бунёдкорлик юмушларининг пойдевори мустаҳкамлиги ҳам тинчлик боис. Далага сочган уруғларимиз эртанги кун униб, бўлиқ ҳосил бериши ва бундан баҳрамандлик бахти ҳам осойишталик сабабли эканлигини ҳис қиламиз. Мана, айни дам қут-барака эшигини очиб, момо ер бағрини илитган қадим Наврўзни ҳам бу кун хушу хушбахтлик билан қарши олаяпмиз.

Наврўз шодиёнаси мамлакатимизнинг гупиллаб уриб турган юраги – пойтахт Тошкентда ҳам ана шундай ўй-ниятлар билан тантанали равишда нишонланди. Бу сурур бугун мамлакатимизнинг барча вилоятлари узра тинчлик ва омонлик, барҳаётлик ва тириклик тимсолида баҳорий эпкинлар ила эсиб, бутун юртни Наврўз ва тинчлик сурури, шодиёнаси тутди.

Баҳор нафаси

Қорақалпоғистонда ҳам ҳар йили Наврўз ўзгача шукуҳ, ўзгача кайфият билан қарши олинади.

Бу айём арафасида кам таъминланган оилаларга моддий ва маънавий кўмак бериш одат тусига кирган. Кексаларнинг ҳолидан хабар олиш, сумалак каби тансиқ таомларга тўла байрам дастурхонлари тузаш, турли танловлар ҳамда соз-суҳбат тадбирлари ўтказиш Наврўзнинг ўзига хос байрам эканлигидан далолат.

Наврўз кўкаламзорлаштириш, озодалик байрами ҳамдир. Жумладан, биргина Нукус шаҳрида 160 минг манзарали ва мевали кўчатлар экиш, 111 минг туп гул ўтқазиш, 61 километр кўчалар, 67 километр йўлакчалар, 58 километр ариқ ва зовурларни таъмирлаш, ободонлаштириш режалаштирилган эди. Уюштирилган умумхалқ шанбаликлари туфайли бу юмушлар тўла-тўкис бажарилди.

Ҳозир байрам томошалари авж олган палла. Томошаларда таниқли санъат усталари, ҳаваскор-ёшлар қатнашмоқда.

Ҳидоят АҲМЕДОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Ҳиммат камари

Бухоро боғларига баҳор келди. Боғи туркон, Боғи афзал, Боғи калон, Қорабоғ... исми-жисмига монанд.

Айниқса, Баҳоуддин Нақшбанд ҳазратлари таваллуд топган Қасри Орифондаги боғларнинг таровати ўзгача.

– Зиёратгоҳга элтувчи йўл ёқаларида юзлаб мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди, – дейди Когон туманидаги Б.Нақшбанд қишлоқ фуқаролар йиғини котиби Ислом Остонов. – Ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш шарофати билан ҳудудимиз кўркига кўрк қўшилди.

Шуниси эътиборлики, Наврўз байрами арафасида ўтказилган умумхалқ ҳашарига ҳар бир бухоролик ҳиммат камарини боғлаб чиқди. Биз нафақат ободончилик, балки ўзгаларга меҳр-мурувват кўрсатиш ишларини ҳам назарда тутаяпмиз. Айём арафасида ижтимоий ҳимояга эҳтиёжманд оилалар 32 миллион 172 минг сўмлик мурувват ёрдамидан баҳраманд бўлишди. Ҳашар баҳонасида 1770 гектардан зиёд майдон ободонлаштирилди. Шаҳар ва туманлардаги қарийб мингта зиёратгоҳ ва қабристонда ободонлаштириш юмушлари бажарилди. Жойларда 380 минг тупдан зиёд манзарали, 191 минг туп мевали дарахт кўчатлари ўтқазилди. Анвойи гул кўчатларини айтмайсизми? Умуман олганда эса Наврўз ҳашарига 635 минг нафардан зиёд киши қатнашди.

Истам ИБРОҲИМОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Юз очди бу дам гуллар-чечаклар

Урганчликларни бу тонг сурнай наволари уйғотди. Дилларни қитиқловчи сурнай садолари одамларни Шовот каналининг сўлим соҳилида жойлашган "Авесто" боғига чорлади. Барча-барча байрамона кайфиятда сайил ўтадиган жойга кела бошладилар.

Бошловчи йигит-қиз томонидан баҳорни, гўзал ҳаётимизни тараннум этувчи шеърлар айтилиб, доирачилар гуруҳи ўз санъатларини намойиш этдилар. Шу тариқа томошалар бошланди. Сўнгра жарчи масхарабозлар саҳнага кириб келадилар. Саҳна кўринишидаги сумалак пишириш жараёни, ўчоқ атрофида йигит-қизларнинг айтишувлари томошаларга янада жозиба бағишлади.

Урганч шаҳар санъат гимназияси болалар гуруҳи ижро қилган "Наврўз келди оламга" деб номланган мусиқий композиция, дорбоз ўйинлари, спортчилар чиқишлари сайил иштирокчиларига хушнудлик бахш этди. Хоразмга хос айтишув услубларидан "Дирамишма"да мақомчилар ансамбли хонандалари Оғабек Қурбонов ва Жуманиёз Жуманиёзовлар айтишдилар. Ўзбекистон халқ бахшилари Абдулла Қурбонназаров, Қаландар Норматов, халфалардан Ширин Жуманиёзова, Зумрад Мадраимова, Нодира Аҳмедовалар санъатимизнинг ўлмас намуналарини ижро қилдилар.

Ажойиб тантаналар билан бошланган Наврўзимиз деҳқончилигимизга барака, одамларга хушнудлик келтиргани абадий бўлсин.

Холмурод ҚУРБОНОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Шукуҳи ўзгача

Наврўз ҳам Термиз боғларидан, Сурхон бўстонларидан, қир-адирларидан бошланади, десак, муболаға бўлмайди.

Бугун бутун Сурхондарё Наврўз кўркамлигию шодликларида товланмоқда, тўлқинланмоқда. Қадимий ва навқирон Термиз Наврўз либосида. Шаҳар худди келинчакдай. Оппоқ гуллар ғоят мафтункор. Гўзал сарв дарахтлар анинг бўйи бастидек. Йўлларда шоду-хуррам болалар. Уларнинг кулгуси ширин, қувончи чексиз. Эл-юрт шодликда яйраётир.

Вилоятнинг қайси туманига борманг, Наврўз тантаналари, сумалак сайиллари, полвонлар кураш тушишмоқда, чавандозлар от чоптираётир, ўйин-кулги, қўшиғу рақс, халқ ўйинларию миллий анъаналар. Бутун воҳа улкан тўйининг бағрида. Наврўз айёмини Қумқўрғон, Денов, Ангор туманлари бошлаб берди. У Бойсун, Олтинсой, Бандихон туманлари шодиёналарига улашиб кетди. Термизнинг "Сурхон соҳили" маҳалласида сайил куни "Наврўз малаклари" кўриги ўтди. Наврўз кунларида кўнгли яримларнинг дилига қувват, беморлар қалбига малҳам бағишланмоқда. Деҳқон ерга уруғ қадамоқда. Майин ёмғир дов-дарахтлар гулу ғунчаларининг юзини ювмоқда. Ҳаводa қалдирғоч яйраб учаётир. Воҳада элу-юрт Наврўзни байрам қилмоқда.

Менгнор ОЛЛОМУРОДОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

АЗИЗ ВАТАНДОШЛАР!

Янгиланиш ва покланиш, бунёдкорлик ва яратувчанлик айёми — Наврўз байрамингиз муборак бўлсин! Халқимиз кўҳна ва ҳамиша навқирон бу байрамни пок ниятлар ижобати сифатида ҳам эъзозлайди. Шундай экан, Наврўзи олам она юртимизга тинчлик ва осойишталик, хонадонларимизга хотиржамлик ва тотувлик, дастурхонларимизга тўкин-сочинлик, ризқимизга бутунлик, хирмонимизга қут-барака олиб келсин.

Наврўз билан ҳамал келади, ҳамал кирса экинларга амал киради. Бугун даласига барака уруғи қадаб, бўлажак мўл ҳосилга пухта замин ҳозирлаётган бободеҳқонлар, боғбону соҳибкорлар, олис яйловларда кунни тунга улаб меҳнат қилаётган чўпон-чўлиқлар, барча чорвадорлар, экинларни оби ҳаётга қондиришдек масъулиятли юмуш билан машғул бўлган сувчилар, қишлоқда мулкдор номини олган фермерлар, Агросаноат мажмуаси барча тармоқларида фаолият кўрсатаётган ишчи ва хизматчиларнинг яратувчанлик ишларига муваффақиятлар, ўзларига эса сиҳат-саломатлик тилаймиз.

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги,
Фермер хўжаликлари уюшмаси,
АСМ ходимлари касаба уюшмаси Марказий Кенгаши

Хабар

Янги марказ иш бошлади

Пойтахтда Россиянинг МЦФЭР ёпиқ акциядорлик жамияти томонидан ташкил этилган "Халқаро молиявий-иқтисодий ривожланиш маркази - Ўзбекистон" (МЦФЭР-Ўзбекистон) масъулияти чекланган жамиятининг расмий очилиш маросими бўлиб ўтди.

Унда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталари, қатор вазирлик ва идоралар ҳамда Россия ишбилармон доиралари вакиллари иштирок этди.

Россия ички бозорида 15 йилдан буён корпоратив мижозларга хизмат кўрсатиб келаётган "МЦФЭР" компаниясининг стратегик шериги ҳисобланган "МЦФЭР-Ўзбекистон" мамлакатимизда ноширлик, консалтинг (корхоналар иқтисодий фаолиятига оид кўплаб масалалар юзасидан харидор ва сотувчиларга маслаҳатлар бериш), замонавий ахборот технологиялари ва таълим соҳаларида фаолият кўрсатади.

"МЦФЭР" бош директори Максим Межанин улкан салоҳиятга эга Ўзбекистон Марказий Осиёдаги етакчи мамлакатлардан эканини алоҳида таъкидлади.

Бугунги кунда Ўзбекистон билан Россия ўртасида кўплаб йўналишларда, хусусан, иқтисодий соҳадаги ҳамкорлик изчил ривожланмоқда. Бунда икки давлат раҳбарларининг учрашувларида эришилган келишувлар, жумладан, 2005 йил 14 ноябрда имзоланган Иттифоқчилик муносабатлари тўғрисидаги шартнома алоқаларни янада мустаҳкамлашда муҳим ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилаётир.

Компания юртимизда ижтимоий ва иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш жараёнларида фаол иштирок этиш, кенг доирадаги хизмат ва маҳсулотларни тақдим этиш ҳамда аҳолининг ижодий ва ақлий салоҳиятидан фойдаланиш ва уни рағбатлантириш йўли билан доимий бандлик даражасини оширишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

Нодирбек ЎЛЖАБОЕВ,
ЎзА мухбири.

СамДУ:

Воҳанинг зукко ёшлари

Ўлкамизда Наврўз тантаналари давом этмоқда. Баҳор табиатдан ўзлигини англаётган бир-бирини қадрлаётган инсонлар юрагига кўчиб ўтаётгандай. Биз Алишер Навоий номидаги Самарқанд Давлат университетида бўлган кунимиз ана шу улуғ байрам шодиёналари устидан чиқдик. Дастурхонлар тузалган, каттаю кичикнинг вақти хуш, куй-қўшиқлар авжида, талаба ёшлар ўйин-кулги қилишарди. Баҳор ўзининг кўрки-таровати билан дилларни сеҳрлайди. Бу байрам ўзгача.

– Мазкур ўқув даргоҳимиз жудаям қадимий илм масканларидан бири ҳисобланади, – дейди Алишер Навоий номидаги Самарқанд Давлат университети ректори, тарих фанлари доктори, профессор Темур Ширинов. – У Марказий Осиёдаги нуфузли олий ўқув юртларидан биридир. 1927 йилда Педагогика институти, 1930 йилда Педагогик академия, 1933 йилда Ўзбекистон Давлат университети номи билан дастлабки одимларини бошлаган университетимиз бугунги кунда ўз фаолияти давомида илм-фан, маданият ва халқ хўжалиги учун юқори малакали кадрлар тайёрлашнинг йирик марказларидан бирига айланди.

Университет ректори Темур Шириновнинг таъкидлашича, ҳозирги пайтда бу ерда тўққизта факультет, 58 та кафедра, 33 та бакалавриат таълим йўналишлари мавжуд. Магистратура мутахассисликлари кейинги тўрт йилда 21 тадан 64 тага етган. Бу ерда ўқиш ўзбек, рус, тожик тилларида олиб борилади. Айни пайтда 9862 нафар талабаларга 986 нафар профессор-ўқитувчилар сабоқ беришмоқда.

– Кадрлар тайёрлаш миллий дастури талабларини бажариш юзасидан белгиланган вазифаларни амалга ошириш учун университетимизда етарли илмий-ўқув, маънавий-маърифий салоҳият ва моддий-техника базаси мавжуд, деб айтишга барча асосларимиз бор, – дейди суҳбатдошимиз.

Университет профессор-ўқитувчиларидан қирқ нафари Англия, Франция, Германия, Япония, Канада, Италия, Малайзия, Исроил, Хитой ва бошқа ривожланган мамлакатларда малакасини ошириб, илғор педагогик технологияларни ўрганиб қайтишди.

– Илм даргоҳи жаҳоннинг элликдан ортиқ тилида нашр этилган 3 миллион китобни жамлаган илмий, ўқув кутубхонасига эга. Унинг Шарқ қўлёзмалари бўлимида 12 мингга яқин нодир асарлар сақланмоқда. Маҳаллий ва хориж илмий журналларида 1500 та мақола, 1600 тезис, 10 дан ортиқ монография чоп этилди. 12 илмий тўплам, 50 та дарслик ва ўқув қўлланма, 40 та электрон дарслик яратилди.

Буюк олимларимизнинг муносиб издошлари бўлган, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси Мавлон Жўрақулов, мумтоз адабиётимизнинг ҳақиқий билимдонларидан Раҳмонқул Орзибеков, профессор Карим Саидов, Орзумурод Раҳматуллаев сингари устозлар билан кўпчилик фахрланади.

Ахборот технологиялари марказида

Жамиятимизни бугун ахборот технологияларисиз тасаввур этиб бўлмайди. Бу соҳа ютуқлари ҳаётимизга тобора чуқурроқ кириб бораяпти. Бинобарин, ахборот технологияларидан кенг фойдаланаётган мамлакатлар ҳар томонлама – ҳам иқтисодий, ҳам ижтимоий жиҳатдан ривожланмоқда.

Самарқанд Давлат университети жамоаси Ватанимиз равнақига камарбаста бўла оладиган етук кадрлар етиштиришга бор илмий ва педагогик куч-ғайратини сафарбар этаверади. Ахборот технологияларини ривожлантириш учун унинг ҳам бир қатор ишлари амалга оширилмоқда. Энг биринчи навбатда, компьютерлар базаси кучайтирилади. Барча биноларни бир-бири билан боғловчи оптик алоқа турига ва радиоизернетга асосланган компьютерларнинг локал тармоғи яратилди. Айни вақтда илм даргоҳи локал тармоғида 300 дан ортиқ компьютер ишлаб турибди.

Ўқув жараёнига татбиқ қилинаётган электрон дарсликларни намойиш қилиш мақсадида университетда беш дона видеопроектор, экран, видеоконференциялар ўтказиш учун зарур техника (лектор системаси) мавжуд. Бу соҳада олиб борилаётган ишларни марказлашган ҳолда бошқаришни ташкил этиш учун "Информацион технологияларни татбиқ қилиш ва ўқув-диагностикаси" ташкил этилди. Бундан ташқари, университетда барча факультет профессор-ўқитувчиларининг компьютер технологиялари бўйича малакасини оширишга мўлжалланган курслар ва талабалар учун қўшимча дарслар ташкил этилган.

Таълим

Биз университет ахборот технология маркази бошлиғи, физика-математика фанлари номзоди, доцент Маҳмуд Лутфуллаев ҳамроҳлигида компьютер синфхоналарини кўздан кечирдик.

Кенг ва ёруғ сабоқхоналарга энг сўнгги русумдаги компьютерлар дид билан жойлаштирилган. Замонавий компьютерларда эмин-эркин, бемалол ишлаётган талаба ёшларга, очиғи, ҳавасимиз келди.

– Мамлакатимиз ривожланган давлатлар қаторидан мустаҳкам ўрин эгаллаши учун янги педагогик технологиялар сифатида, замонавий ахборот технологияларини турли жабҳаларга, шу жумладан, таълим тизимига кенг жорий этиш жуда муҳимдир, – дейди университет ахборот технологиялари маркази бошлиғи Маҳмуд Лутфуллаев. – Ахборот технологиялари ва коммуникацияларнинг ҳаётга кенг кириб боришини таъминлаш мақсадида ҳукуматимиз томонидан дастур ишлаб чиқилди. Мақсад – ҳар бир талаба компьютер билан бемалол ишлай олишига эришиш.

Бўлажак географлар

Университетнинг География факультети республикамизда географ мутахассислар тайёрлайдиган йирик илмий марказ ҳисобланади. Факультетда учта кафедра бўлиб, уларда иккита фан доктори ҳамда ўн тўртта фан номзодлари ишлашади.

Факультетга биология фанлари номзоди, доцент Орзумурод Раҳматуллаев деканлик қилади. Орзумурод домла жудаям синчков, эътиборли инсон. Шу боис ҳам факультетда кўплаб ибратли ишлар амалга ошириляпти. Умумий табиий география соҳасида факультет жамоаси нафақат республика, балки дунёга танилган илмий жамоа ҳисобланади. Профессор М.Алибеков НАТОнинг атроф-муҳит муҳофазаси бўйича эксперт аъзоси, ўнлаб монография, дарсликлар муаллифи бўлса, профессор А.Абдуқосимов эса ўрта мактаб ўқувчилари учун "Материклар ва океанлар табиий географияси" дарслигини ёзган истеъдодли олимлардан саналади. Факультет ходимларидан саккиз нафари Бельгия ҳамда Италия олий ўқув юртларида ўз малакасини ошириб қайтишди.

Шунингдек, факультетда ноёб "Геология музейи" мавжуд. Мазкур музей Ўрта Осиёда ягона. Унинг ноёблиги – палеонтологик материалларнинг кўплиги билан боғлиқдир. Дунёнинг кўплаб мамлакатларидан келтирилган ноёб тошлар музейга ўзгача жозиба бахш этмоқда.

Карта, геология ва геоморфология сингари турли хил экспонатлар дарсларнинг мазмунли ўтишида жудаям асқотмоқда. Факультетдаги энг катта хона шу масканда 25 йил деканлик вазифасида ишлаган, унинг ривожланишига катта ҳисса қўшган профессор М.Умаров номи билан аталади. Факультет олимлари Самарқанд вилоятининг ўлкашунослик атласини тайёрлашди, бу атлас республикамизда биринчи бўлиб географ, биолог, тарихчи, экологларга илк яхши қомусий қўлланма бўлиб хизмат қилади.

Хуллас, факультетдаги илмий салоҳият, ўқув-услубий, кўргазмали-ашёвий, технологик имкониятлар халқ таълими учун профессионал географ мутахассислар ва илмий кадрлар тайёрлаш имкониятлари улканлигини кўрсатиб туради.

Китоб — билим манбаи

Бугун қайга қараманг, хоҳ оммавий ахборот воситаларида, хоҳ адабий давраларда ёшларнинг китоб ўқимаётганлиги, умуман, китобхонлик маданияти пасайиб бораётганлиги ҳақида гапирилмоқда.

Баёнийнинг "Шажараи хоразмшоҳий" асарида айтилишича, шоҳ Феруз ҳафтанинг ҳар чоршанба ва жума кунлари сарой аъёнларига мажбуран қироат куни, дея китоб ўқиттирган экан. Айтмоқчимизки, ёшларни китоб ўқимасликда айблаётганлар ҳам фақат сўз-мулоҳаза айтиш билан чекланмасдан, бошқа фойдали тадбирларни ўйлаб топсалар, яхши бўларди.

Университетда талаба ёшларни китоб ўқишга рағбатлантириш мақсадида бир талай ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, ўқув жараёнини ўқув-услубий адабиётлар билан таъминлаш даражасини кўтариш асосий вазифалардан бири ҳисобланади. Кутубхонада 1672 фанга оид 5305 номда 224848 дона ўқув адабиётлари мавжуд. Барча факультетлар етарли даражада бадиий китоб билан таъминланган. 862 номдаги адабиётнинг электрон варианти ҳам мавжуд. Кейинги тўрт йил давомида профессор-ўқитувчилар томонидан тайёрланган 602 номдаги ўқув адабиётлари чоп этилди. Шунинг 39 таси дарслик, 53 тасини эса ўқув қўлланмалари ташкил қилади.

Университет кутубхонаси доимо талаба-ёшлар билан гавжум. Улар ўзлари қизиққан бадиий китобларни бемалол мутолаа қилишлари мумкин. Бунинг учун барча қулайликлар яратилган.

Биз кутубхонада бир гуруҳ талаба қизларни учратдик. Улар билан китобнинг тарбиявий аҳамияти хусусида суҳбатлашдик.

– Исмим Олима. География факультетининг 4-курсида таҳсил оламан. Дарсдан бўш пайтларимда шу ерга келиб, анча вақт китоб мутолаа қиламан. Яқинда Рабиндранат Тагор асарларини иштиёқ билан ўқиб чиқдим. Зўр қониқиш ҳосил қилдим бадиий асардан. Китоб менга кўп нарса берди. Маълум маънода, у менинг дунёқарашимни кенгайтириб, туйғуларимни тарбиялади. "Ўзимдаги барча яхши фазилатлар учун мен китобдан бир умр миннатдорман", деганда таниқли рус ёзувчиси минг маротаба ҳақ эди.

***

960 ҳамда 970 йиллар орасида Самарқандга келган араб жўғрофшунос олими ва сайёҳи Абдулқосим ибн Хавқал ўзининг "Масолик ул-мамалик" асарида ёзиб қолдиргани-дек: "Самарқанд Мовароуннаҳр олимлари, фозиллари ва адиблари йиғиладиган шаҳар бўлиб, уларнинг энг машҳури Самарқандда таълим ва тарбия олиб, камолотга эришганлар".

Бунда муаллиф ана шу мадрасаларда таълим-тарбия олиб, ўз даврининг машҳур алломалари бўлган Абу Мансур Мотурудий, Абулқосим Самарқандий, мунажжим Муҳаммад ибн Аҳмад ибн Юсуф ас-Самарқандий ва бошқаларни назарда тутган. IX-X асрларда Самарқандда мадрасаи-олия — университет мавжуд бўлиб, унда ислом оламининг машҳур олимлари мударрислик қилганлар. Самарқанд Давлат университети ана шу мадрасаи олийларнинг маънавий вориси ҳисобланади, десак янглишмаймиз.

Улуғбек ЖУМАЕВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.
Александр ХАРИТОНОВ олган суратлар.

Ҳамкорлик

Экспертлар учрашуви

Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлигида Ўзбекистондан Қозоғистонга мева-сабзавот ва полиз маҳсулотларини тўғридан-тўғри етказиб беришни ташкил этиш масалаларига бағишланган мажлис бўлиб ўтди. Унда икки мамлакатнинг манфаатдор вазирлик ва идоралари, ҳокимликлари, ишбилармон доиралари вакиллари, экспертлар иштирок этди.

Мамлакатларимиз ўртасидаги ўзаро ҳамкорлик алоқалари ҳар томонлама ривожланиб бораётгани таъкидланди. Бунда икки давлат раҳбарларининг учрашувларида эришилган аҳдлашувлар муҳим ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилмоқда.

Йиғилишда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини айирбошлашдаги ҳамкорликни янада кенгайтиришга оид масалалар муҳокама қилинди. Жумладан, Ўзбекистоннинг мева-сабзавотлари, қовун-тарвузи ва бошқа турдаги қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини Қозоғистон бозорларига етказишни такомиллаштириш масаласи кўриб чиқилди.

Қайд этилганидек, Ўзбекистонда йилига 5 миллион тонна ана шундай маҳсулот етиштирилади. Мамлакатимиз эҳтиёжини қондириш учун эса унинг ярми кифоя қилади. Демак, 2,5 миллион тонна маҳсулотни ташқи бозорларга олиб чиқиш мумкин. Статистика маълумотларига кўра эса, 2005 йилда мамлакатимиздан атиги 660 минг тонна маҳсулот экспорт қилинган. Унинг ярми Россия Федерацияси ҳиссасига тўғри келади. Қозоғистон Республикасининг улуши эса бор-йўғи 4 фоизни ташкил қилади.

Аслида қўшни давлатда бизнинг бу турдаги маҳсулотларимизни импорт қилишга қизиқиш ва эҳтиёж катта. Лекин икки ўртада айрим маъмурий, техникавий, божхона тартиб-қоидаларига оид айрим қийинчиликлар сабабли ўзаро савдо имкониятлар даражасидан пастлигича қолмоқда.

Мажлис иштирокчилари божхона тадбирларини биргаликда ўтказиш, юкни сақлаш ва ташиш борасидаги ҳамкорликни такомиллаштириш билан боғлиқ қатор масалалар юзасидан фикр алмашдилар. Ўзбекистон ва Қозоғистоннинг вилоятлари ўртасида бевосита алоқаларни ривожлантириш мавзуини муҳокама қилдилар.

(ЎзА)

Сара уруғ — мўл ҳосил гарови

Шу кунларда сирдарёлик деҳқонлар экин-тикин мавсумига ҳозирлик кўришмоқда. Ер текисланиб, нам суви беріляпти. Техникалар созланаяпти.

Бу йил вилоятда 115300 гектар майдонга чигит экилади. Чигитнинг бехато, вақтида униб чиқиши, албатта, унинг сифатига ҳам боғлиқ. Яхши уруғ танлаш — баракали ҳосил учун мустаҳкам пойдевор қўйиш, дегани. Хўш, шундай экан, бу борада қандай ишлар амалга оширилаяпти?

–Дарҳақиқат, уруғлик чигит тайёрлаш масъулияти жуда катта. Минглаб фермерларнинг бўлажак ҳосили чигитнинг саралигига боғлиқ бўлади, - дейди вилоят уруғчилик бирлашмаси бошлиғи Иброҳимжон Ибодуллаев, - Вилоятда ҳар йили сара уруғлик пахта етиштирувчи хўжаликлар тендер асосида танлаб олинади. Танлов вазирлик томонидан тасдиқланган Низом асосида ўтказилади. Ер унумдорлиги юқори, сув таъминоти қулай бўлган тажрибали фермер хўжаликлари танлаб олинади. Бу хўжаликлар юқори репродукцияли уруғлик чигит билан таъминланади. Бу хўжаликларда олиб борилаётган агротехник тадбирлар вегетация мавсумида бирлашма мутахассислари томонидан тез-тез назорат қилиниб, лозим бўлса, керакли маслаҳат ва кўрсатмалар бериб борилади. Пахта пишиб етилганидан кейин уруғлик учун экилган барча майдонларда апробация ўтказилади. Бу тадбирдан кўзланадиган мақсад — нав асосий кўрсаткичларини ўзида сақлаб қолганлиги, ҳосилдорлик, вилт ва бошқа касалликлар, зараркунандалар билан шикастланмаганлиги ва бошқа масалаларни аниқлашдан иборатдир.

Уруғлик пахта келгуси йил экиш таклифларига асосан навлар бўйича тозаланиб, махсус дорилаш цехларига жўнатилади. Тозалаш, туксизлантириш, саралаш ва дорилаш жараёни цехларда ҳар икки соатда вилоят "Давуруғназорат" маркази лабораторияси мутахассислари томонидан таҳлил қилиб борилади. 2005 йил ҳосилидан тайёрланган 20250 тонна уруғлик пахтадан 10900 тонна чигит ажратиб олиниб, дорилаш учун цехларга етказиб берилди.

Тайёрланган уруғлик чигит вилоят ҳокимлиги қарорига асосан тақсимот қилиниб, "Давуруғназорат" марказида сертификатлангандан кейин туман хўжаликларида ташкил этилган 49 та шохобчага етказиб берилди.

Ўтган йилги натижаларга бир назар солсак. Асосий навлардан "АН-Боёвут-2" – 85588 гектар, "Оқдарё-6" – 12413, "С-4727" – 14199, янги навлардан "Бухоро-6" нави 2310 гектар майдонга экилганди. Вилоят бўйича "АН-Боёвут-2" навидан ўртача 22,7 центнердан, "Оқдарё-6" навидан 18,6, "С-4727" навидан 16,1 ва "Бухоро-6" навидан 27,8 центнер ҳосилдорликка эришилди. Жумладан, Боёвут туманидаги "Аҳмадий" фермер хўжалиги "АН-Боёвут-2" навидан 37,6 центнердан, Гулистон туманидаги "Дилором" фермер хўжалиги "Оқдарё-6" навидан 34,1 центнердан, "Оқолтин" туманидаги "Алишер Юсуф" фермер хўжалиги "С-4727" навидан 28,5 центнердан, Боёвут туманидаги "Новқа" фермер хўжалиги "Бухоро-6" навидан 36,3 центнердан ҳосил олишди. Кўриниб турибдики, ҳар бир навнинг ўзига яраша афзалликлари бор.

Бу йил вилоятда 67500 гектарга эртапишар "АН-Боёвут-2", 8000 гектарга "Оқдарё-6", 5900 гектарга – "С-4727", 19900 гектарга ўртапишар "С-6524", 4000 гектарга синов тариқасида янги навлардан экиш режалаштирилган.

Жараён

–Бугунги кунда вилоятда 7 минг тонна уруғлик чигит экишга тайёр, - дейди вилоят "Пахтасаноат" бирлашмаси тайёрлов, уруғлик чигит ва халқ истеъмол моллари бўлими бошлиғи, - 5 та пахта тозалаш заводидан олиб келинган уруғлик чигит Сирдарё туманидаги "Малик" ва "Бахт" пахта тозалаш акциядорлик жамиятларида сараланиб, дориланиб, қопларга солиниб, гуруҳи, нави ва бошқа кўрсаткичлари ёзилган ҳолда тайёрлаб қўйилган ва шохобчаларга етказилган.

Биз чигитни саралашга катта эътибор беряпмиз. Мисол учун, "Малик" заводида Испаниядан келтирилган қурилмада сараланади. 2006 йилда "Бахт" заводидаги уруғлик чигит цехи реконструкция қилинди, қўшимча иккита омбор қурилди.

Бу йил хизмат такомиллаштирилиб, чигит нафақат шохобчаларга етказилади, балки фермерларга ивитиб тайёрлаб берилади. Демак, чигит экиладиган ҳар бир жой яқинидаги 3 та хандақнинг биттасида ивитилади, иккинчисида суви қочирилади, учинчисида қуритилади. Бу ҳам фермерларга катта ёрдам бўлади.

– Вилоятда кейинги йилларда уруғчилик масаласига жиддий эътибор берилаётганлигига гувоҳ бўлдик, - дейди Қишлоқ илмий-ишлаб чиқариш хўжалиги марказининг илмий котиби, қишлоқ хўжалиги фанлари доктори, профессор Рихсивой Тиллаев. – Нав танлашда, уларни жойлаштиришда гап кўп. Ҳар бир нав йиллар давомида синовдан ўтгани каби уларни жойлаштиришда ўша жойнинг иқлими, ер таркиби, сув шароитини ҳам ҳисобга олмоқ зарур. Айниқса, уруғ сифатига катта масъулият билан ёндашмоқ керак. Уруғлик чигит тайёрлайдиган цехларнинг айрим ишчи-хизматчиларининг эътиборсизлиги сабабли сифатсиз уруғ ўтиб кетиши мумкин. Оқибатда, қайсидир фермернинг ғўзаси сийрак бўлиб қолиши ҳеч гап эмас.

Ҳозир уруғлик пахта экаман, деб юрган талабгорлар кўп. Лекин бу масъулиятли ишни ўзи мутахассис, ери ҳосилдор, масъулиятни ҳис қиладиган фермерларга топшириш ғоят муҳимдир.

Ҳадемай экиш сеялкалари далага чиқади. Бободеҳқон эзгу ниятлар билан заминга уруғ қадайди. Халқимиз ризқу рўзи бутун, дастурхони тўкин бўлсин, деб ният қилади.

Шомурод ХОЛМУРОДОВ

Ширкат ва фермер хўжаликлари раҳбарлари, боғ соҳиблари, тадбиркорлар диққатига!

ПУРКАГИЧЛАР КЕРАКМИ? МАРҲАМАТ!

"Ўзқишлоқмашхолдинг" компанияси таркибидаги "AGRIXIM" Ўзбекистон-Италия қўшма корхонасида ишлаб чиқарилаётган олти хил – пахтачилик-боғдорчилик учун "VP-1" русумли пуркагич-чангитгич, шунингдек "Кариола-С-100", "ОРПД-12/М", "Аида", "Леонора", "Асусена" пуркагичларига "Ўзстандарт" агентлигидан сертификатлар берилган. Улардан саккиз йилдан бери муваффақиятли фойдаланилаяпти.

Ғўза, сабзавот майдонлари, боғлар, иссиқхоналар ва ҳовли-жойлардаги дарахтлар ҳосилини турли зараркунанда ва ҳашаротлардан ишончли ҳимоя қилмоқчи бўлсангиз, шу қулай, самарали пуркагичлардан фойдаланинг. Чорвачилик фермалари, паррандачилик фабрикаларини дезинфекциялашда, жумладан парранда гриппига қарши курашишда ҳам пуркагичлар яхши самара беради. Тадбиркорлар бу пуркагичлардан фойдаланиб, фермер ва боғ соҳибларига агрокимё хизмати кўрсатишса, бу катта наф келтиради.

Пуркагичларни маблағ ўтказиб ёки нақд пулга сотиб олиш мумкин. Қўшма корхонада пуркагичларни тузатиб, таъмирлаб бериш имконияти бор.

Манзил: Тошкент, С.Машҳадий кўчаси, 210-уй. Мўлжал: Шампан винолари заводи. Автобуслар: 16, 21, 30. Тел.: (998-71) 169-49-33, 169-49-44 (тел-факс), 169-35-46 (тел-факс)

e-mail: agrichim@mail.st.uz

Иностранное предприятие предлагает к реализации нижеприведенную продукцию через биржевые торги, Универсального Биржевого Центра при Ассоциации Банков Республики Узбекистан.

1. Продукция Санкт-Петербургского завода "Вибратор"
- Щитовые круглошкальные приборы типа Ф1760
- Щитовые узкопрофильные приборы типа М1730(М)
- Панельные дискретно-аналоговые приборы типа Ф1761
- Панельные цифровые приборы типа Ф1762
- Щитовые узкопрофильные приборы для измерения температура типа Ф1764
- Промышленные контроллеры и регистраторы типа Ф1770 и ТР1415
2. Продукция Витебского завода электроизмерительных приборов
- Преобразователи измерительного типа ИП
- Амперметры, вольтметры переменного тока типа Э8030, Э 8035
- Частотомеры типа В80, В81, В89
- Ваттметры типа Д8002
- Вольтамперметры типа ВА040

Контактный телефон в Республики Узбекистан
г. Ташкент 8 (590) 176-03-97

ТАШКИЛОТ ТОШКЕНТДАГИ ОМБОРДАН

автомобиллар ва қишлоқ хўжалиги техникаси учун қуйидаги корхоналарда ишлаб чиқарилган кенг ассортиментдаги

ШИНАЛАРНИ сотади:

енгил машиналар учун, енгил юк ташувчи машиналар учун, оғир юк ташувчи машиналар учун, қишлоқ хўжалиги техникаси учун

Тел: (99871) 137-10-61, 137-20-76, 137-20-84, 334-64-21

аккумуляторларни

Шиналар ва аккумуляторлар буюртма бўйича 30-35 кун ичида Украина ва Россиядан келтирилади.

Улгуржи ва чакана савдо қилиш филиаллари манзиллари:

Наманган ш., Дўстлик шоҳ кўчаси, 1-А уй. Тел (3692) 24-56-60
Андижон ш., Мирпустин к., 20-уй. Тел: (3742) 24-04-88
Данғара ш., Тошкент к., 74-уй. Тел: (37357) 2-19-06
Термиз ш., Ч.Сафаров к., 80-уй. Тел:(37622) 2-45-85.

Сурхондарё вилоятидаги

"Хайробод пахта тозалаш" ОАЖ

жамоаси

Бунёдкор халқимизни, серҳосил навлар яратаётган олимларимизни, эл-юрт ишига камарбаста бўлаётган бободеҳқонларимизни уйғониш фасли — "Наврўзи олам" билан қизғин қутлайди.

Осмонимиз мусаффо, дастурхонимиз тўкин бўлсин!

Талабаларнинг талаби

Франция шаҳарларида оммавий намойишлар уюштираётган талабалар ҳукуматга ультиматум эълон қилишмоқда. Унга кўра, ҳукумат расмийлари 48 соат ичида ёшлар орасида норозиликларга сабаб бўлаётган янги қонунни бекор қилиши лозим.

Мана бир неча кундирки, мамлакат талабалари "Биринчи меҳнат шартномаси тўғрисида"ги янги қонунга ўз норозиликларини билдириб, турли шаҳарларда тартибсизликларни уюштиришмоқда. Ўтган кунги намойишлар акцияси полиция ва талабалар тўқнашуви билан якунланган. Автомобил ва дўконларга ўт қўйиб юборишда қатнашган 166 нафар одам қўлга олинган. Франция талабалари билан бир қаторда Испанияда ҳам ёшлар кўпминг сонли намойишлар уюштирмоқда. Улар ёшларнинг кўчада спиртли ичимлик ичишини тақиқловчи янги қонунга қарши чиқишмоқда.

Фаластинда озиқ-овқат танқислиги

Фаластиннинг "ХАМАС" ташкилоти мухториятнинг янги ҳукумат таркибини тузишни якунлади. Хабарларга кўра, янги ҳукуматнинг барча юқори ўринлари "хамас"чилар томонидан тақсимлаб олинган.

Мухториятни кўп йиллардан буён бошқариб келган "ФАТҲ" ҳаракати янги ҳукуматга қўшилишдан бош тортган. Бу воқеалар Фаластин сиёсий ҳаётида инқирозга олиб келиши мумкинлиги айтилмоқда. Мухториятда озиқ-овқат таъминотида аллақачон инқироз юзага келган. Қатор зарурий озиқ-овқат маҳсулотлари, жумладан, нон танқислиги кучайиб кетган.

Ироқдаги вазият

Ироқ фуқаролик уруши қуршовида қолиб улгурган. Мамлакатнинг собиқ бош вазири Айяд Алавий шу ҳақда баён этмоқда.

Унинг сўзларига кўра, Ироқдаги ўзаро қарама-қаршиликлар юқори нуқтагача етиб улгурган, бунинг олдини олишнинг эса иложи бўлмай қолган.

Айни кунларда Ироқда вазият жиддий тус олиб, мамлакатнинг юзлаб одамлари ҳар куни ўзаро тўқнашувлар қурбони бўлмоқда. "Коалиция кучлари фуқаролик уруши ҳақида гап бўлмаслигини уқтириб келмоқда. Афсуски, Ироқда ана шундай уруш кетмоқда, бу ҳақиқат", дейди собиқ бош вазир.

Президент сайлови

Белоруссияда президентлик сайловлари бошланди. Сайловларда мамлакатнинг 7 миллион 20 минг нафар аҳолиси овоз бериш ҳуқуқини олган.

Давлат президентлигига тўрт нафар шахс ўз номзодини илгари сурган.

Улар амалдаги президент Александр Лукашенко, социал-демократлар лидери Александр Милинкевич, Белоруссия давлат университети собиқ ректори Александр Козилин ва либерал-демократик партия раиси Сергей Гайдукевичлардир. Овоз бериш жараёнларини 30 минг маҳаллий ва 1300 нафар халқаро экспертлар кузатиб бормоқда.

"Зўравонликка чек қўйинг!"

Ироқда АҚШ бошчилигидаги коалиция кучлари томонидан Саддам Ҳусайн ҳукуматини ағдариш ва терроризмга қарши бошланган урушга уч йил тўлди.

Бу санани дунёнинг қатор мамлакатларида одамлар Ироқ урушига нисбатан норозилик намойишлари билан қарши олишди. Европанинг Дания, Швеция, Финляндия, Германия, Буюк Британия давлатларида кўпминг сонли намойишчилар Ироқдаги зўравонликларга чек қўйиш талабини илгари суришди. Шунингдек, Канада ва АҚШда ҳам ана шундай митинглар уюштирилган.

"Ҳидлар банки" қаерда?

Хитойда ҳали ҳеч қаерда мавжуд бўлмаган "ҳидлар банки" очилди.

Нанкин шаҳрида барпо этилган бу банкда 500 дан зиёд турли хил ҳидларни махсус технология асосида сақлаш йўлга қўйилди.

Банк вакилининг таъкидлашича, бундан кўзланган мақсад жиноятчиликка қарши курашишда исковуч итлар ёрдамида юқори натижаларга эришишдир. Банкдаги "захира"лар асосан жиноят жойлари ва ашёлардан олинган.

Шермат САНАЕВ тайёрлади.

Сумалак – фариштлар таоми

Ҳар бир элнинг ўзига яраша урф-одатлари, байрамлари, миллий таомлари бўлади. Бу борада бизнинг халқимиз ҳам ўзига хос анъана ва қадриятларга эга.

Азалдан юртимизда Наврўз байрами ўзига хос шукуҳ ила нишонлаб келинади. Минг йиллардан буён байрам арафасида дошқозонларда сумалак қайнайди. Ҳар йили иликузилди палласида сумалак тотидан танларимизга ҳаётбахш қувват югуради. Сумалак ёшу қарига, каттаю кичикка бир хилда лаззат, қувонч ва куч-қудрат бағишлайди.

Удум

Бу лазиз неъматнинг хосиятлари ҳақида кўп бор эшитганмиз. Унинг шифобахш хусусиятлари табобат илмидан ҳам яхши маълум. Унинг довруғи нафақат юртимизда, бутун дунёда машҳур эканини яхши биламиз. Келинг, бу ҳақда турли ёш, миллат, касб-кор кишиларнинг фикрига қулоқ тутайлик.

Амина Шафиқ, мисрлик журналист, ёзувчи ва олима:

– Мен Ўзбекистонда икки марта бўлганман. Иккала сафарим ҳам баҳор пайтларига тўғри келган. Бир гал меҳмондорчилик чоғи дастурхонга ажойиб бир ширинлик тортишди. Татиб кўрсам, шунақа ширин эканки... Номини сўрасам, "сумалак" дейишди. Энг қизиғи, шундай ширин таомга шакар солинмаслигини эшитиб, ҳайрон бўлдим. Фақат уни тайёрлаш жараёни анча мураккаб кечар экан. Очиғи, Ўзбекистонни, сумалакни жуда соғиндим. Аллоҳ умр берса, яна баҳор пайтлари юртингизга йўлим тушса, тўйиб сумалак есам, дейман.

Людмила Саидова, нафақахўр, 68 ёш:

– Асли украин қизиман. Ярим асрча илгари Донецкка ҳарбий хизматни ўташ учун келган ўзбек йигити билан танишиб, турмуш қурганман. Умримнинг учдан икки қисми Самарқандда ўтди. Фарзандлар, невара-чевара орттирдим.

Бу ерда сумалакни биринчи бор кўрганимда, уни "павидло" деб ўйлаганман. Раҳматли қайнонам ҳар йили баҳорда сумалак қуйиб, қўни-қўшниларга тарқатар эдилар. Йиллар ўтиб, мен ҳам ўзбек халқининг фарзандига айланиб қолдим. Ўзбекдан қиз олиб, қиз бердим. Ҳар йили эрта кўкламда яхши ниятлар билан сумалак қуйиб тарқатаман. Ҳатто, имконини топсам, Украинадаги ака-сингилларимга ҳам юбораман. Шунақа азиз неъмат бу!

Гулу Кенгерли, Озарбайжон Миллий ахборот агентлигининг Ўзбекистондаги мухбири:

– Аслида ўзбек ва озар халқларининг анъаналари, байрамлари бир-биридан деярли фарқ қилмайди. Наврўз - ҳар икки халқ учун энг азиз ва муқаддас байрамлар сирасига киради. Бизда ҳам Наврўз кунлари дошқозонларда сумалаклар қайнайди. Фақат бизда бу таомнинг аталиши сал бошқача: "Саманий". Менимча, пиширилиш усули фарқ қилмаса керак. Ахир, бизнинг ўзагимиз бир.

Ҳар йил Наврўз байрами арафасида Тошкентдаги Озарбайжон маданият марказида сумалак пиширилади. Шу кунлар яқин қоляпти. Турмуш ўртоғим, икки қизим билан бир сумалакхўрлик қиламиз, насиб этса. Айниқса, баҳор кунлари сумалакнинг инсон саломатлигига фойдаси катта бўлади, дейишади.

Шодмоной Хурсандова, нафақахўр, 77 ёшда:

– Худога беадад шукур, яна баҳорнинг илиқ кунларига етиб келдим. Анчадан бери тобим йўқроқ эди. Кеча қўшнимизнинг қизи бир пиёла сумалак олиб чиқибди. Илойим, барака топсин. Шундан озроқ еб, танамга куч кирди, ўзимни енгил сездим. Сумалак – ота-боболаримизнинг азиз таоми. Сумалак қайнаётганда унинг атрофида ўттиз фаришта ҳозир бўлади, дейишади.

Олти ўғлим, тўрт қизим ўзидан тиниб-тинчиган. Ҳар йили тўрт-беш фарзандим сумалак пиширгани опкетади. Сумалакни ўзим бош бўлиб пишираман. Бизникига сумалак егани, албатта, келинглар, айланай!

Р.ЖАББОРОВ тайёрлади.

Олий ҳакам

Вақт – олий ҳакам, уни тўхтатиб ҳам, тезлатиб ҳам бўлмайди. Ҳамма нарса: шу жумладан буюк тоғлар, дарёлар, денгизлар, ҳаттоки буюк салтанатлар ҳам вақтга бўйсунади. Ақлли одамлар вақтни ўлчаш, тежаш ва ундан фойдаланишни яхши биладилар.

"Шарқ ҳикматлари" китобидан

Вақт нафақат олий ҳакам, ижтимоий-иқтисодий, фалсафий тушунча, балки оламдаги барча нарса ва ходисаларнинг келиб чиқиши, ривожланиши, инқирозга учрашини ўзининг бешафқат тарозусида ўлчаб турувчи мутлақ ҳоким ҳамдир. Шунинг учун ҳам донишмандлар «вақтинг кетди - нақдинг кетди» деб бекорга айтишмаган. Файласуф ва тарихчи олимлар "замон ва макон» деган тушунчаларни бир-биридан ажратмаган ҳолда яхлит ўрганишни маслаҳат берадилар. Авлод-аждодларимиз, энг аввало, фасллар алмашинуви, ёз ва қиш (иссиқ ва совуқ) кунлар, мавсумларнинг узлуксиз такрорланишини фаҳмлаб етганлар, сўнгра ой ва қуёшга қараб кун ва тун, ҳафта, ой, йил, мучал, корн (аср) эралар ҳисобини юритишга одатланганлар.

Шарқ халқлари, хусусан Миср, Хитой, Ҳинд, яҳудий, форсий ва хоразмийларнинг ўз ҳисоб календари мавжуд бўлган. Чунончи бизнинг кунлардан 7 минг йил аввал мисрлик Сорзиген исмли астроном Сириус юлдузи фалакда пайдо бўлишидан 60 кун ўтганидан сўнг Нил дарёси тошишини кузатган ва ўз кашфиётини Фиръавнга ҳадя этган. Натижада қадимги Мисрда Нил дарёсининг биринчи тошиш кунидан янги йил - янги эра бошланганлиги расмийлаштирилган.

Тарих ва тақдир инъикоси

Ҳар бир халқ ўзи яшаб турган минтақада юз берган табиий ёки фавқулодда муҳим ижтимоий воқеадан тарих олганлар ва уни ўша воқеа номи билан атаганлар. Масалан, Нуҳ пайғамбар номи билан аталувчи «Тўфон эраси», «Искандар эраси», «Яҳудий эраси», «Христиан эраси», «Яздигард эраси», «Хоразмийлар эраси», «Юлий Цезарь», «Григориан» ва ҳоказо. Абу Райҳон Беруний: «Хоразмликлар Искандар туғилишидан 980 йил олдинги даврдан тарих оладилар» деб ёзган. Александр Македонский таваллуди эрадан аввалги 356 йилга 980 рақами қўшилса, келиб чиқадиган 1342 сонига 2006 қўшилса, 3342 рақами ҳосил бўлади. Демак хоразмликлар эраси бошланганига 33 аср ёки 3342 йил бўлибди.

Мучал – 12 йиллик давр (цикл) ҳисобини юритувчи атама бўлиб, баъзан уни муча – аъзо сўзи билан алмаштирувчилар ҳам топилади. Мучал- - Марказий Осиёда пайдо бўлган тарихий-фалсафий тушунча.

У 12 ҳайвон - 12 йилни ифодалайди ва шу ном билан аталади. Уларнинг ярми қўлга ўргатилган уй ҳайвонлари бўлса, 6 таси зараркунанда, ёввойи ёки йиртқич ҳайвонлар ҳисобланади. Дунё халқлари турли ҳайвонларга турлича муносабатда бўлишади. Масалан: исовий христианлар от, ит, маймун, сичқонни ҳаром деб ҳисобласалар, ҳиндлар сигир, маймун ва илонни муқаддас ҳайвон дея, эъзозлайди. Мусулмонлар эса тўнғиз (чўчқа), ит, маймун, йўлбарс, сичқон гўштини ҳаром (макруҳ) деб жирканадилар. Илм-фан нуқтаи назаридан қараганда, ҳаром-ҳалол деган тушунча йўқ, балки тановул этиш учун тоза ва яроқли гўшт бўлса, зарурий вазиятда ҳар қандай ҳайвон гўшти ҳам истеъмол қилинаверади.

Инсонлар йилнинг 12 ойдан ташкил топиши, осмон жисмларининг 12 буржи ҳамда кеча ва кундузнинг 12 соатдан бир сутка ҳосил бўлишига қараб мучал даврий йил ҳисобини юритганлар. Мучал йил ҳисобидаги айрим ўзгаришларни ҳисобга олмаганда у дастлабки ҳолатни сақлаб келмоқда. Масалан, от йилини Африкада эшак (зебра), хитойликлар эса илон йилини аждаҳо, мисрликлар сичқон йилини мушук, деб атайдилар.

Яқин 2-3 минг йиллик тарихга назар ташланса ва мучал йиллари жадвали билан солиштириб кўрилса, ўтмишда юз берган турли-туман воқеа ва ҳодисаларни билиб олиш мумкин. Энг муҳими, мунажжимлик санъатининг узвий давоми – замонавий дастгоҳлар- - телескоплар билан қуролланган астрономия фани эканлигига амин бўласиз.

Сичқон йили

Тарихий манбаларда мучал йилининг қайси ҳайвон номи билан бошланиши хусусида турлича қарашлар мавжуд. Христиан (милодий) эранинг биринчи мучал йили товуқ номи билан, ҳижрий (арабий) эранинг биринчи йили эса от билан бошланади ва улар орасида фарқ 7 йилни ташкил этади.

Жаҳон динлари ва турли халқлар тан олган мучал цикли тартиби сичқон йили номи билан бошланади. Нега энди от, йўлбарс, сигир каби забардаст жонзотлар бир чеккада қолиб, ёш боланинг муштидеккина келадиган сичқон мучал ҳисобининг бошидан жой олган? Бу савол мантиққа мос келадиган бир тарихий ривоят билан изоҳланади. Айтишларича, сичқон мучал ҳисобига кирувчи ҳайвонлар орасида кичиги бўлганлиги сабабли даврада кўзга кўринмай қолади. У бунинг йўлини топиш учун сигирнинг оёғи, думига ёпишиб, бошига чиқиб қуёшни кўрибди ва биринчи бўлиб янги йил, янги кун билан инсонларни муборакбод этибди. Эпчил ва чаққонлиги, хушхабар келтирганлиги учун ҳам сичқон мучал ҳисобининг биринчи йили тарзида қабул қилинибди.

Мунажжимлар сичқон йилида табиат ва жамиятда содир бўладиган воқеа ва ҳодисаларни тилга олганларида, бу митти ҳайвон характерида кузатиладиган салбий ҳолатларга кўпроқ урғу берганлар.

Дарҳақиқат, жаҳон халқлари тарихида бўлиб ўтган 15 йирик воқеадан нақд 12 таси уруш, қўзғолон ёки салбий ҳолатлар, деб қайд этилган.

(Давоми бор)

Комилжон НУРЖОНОВ, «Олтин мерос» Хоразм вилояти хайрия жамғармаси раиси.

Баҳорга бадиҳа

Беҳудуд
борликда
бетимсол
безак,
Бахмалга
бурканмиш
баҳорий
боғлар.
Бўйласанг
бол бўйли
бўй берар
бешак,
Бу боғлар
бағрида
бўртган
бодроқлар.
Бисотинг
бунча бут,
баркамол
баҳор?
Бойвучча
бўлибсан
бутун
борлиққа,
Боғларда
болзабон
булбуллар
бедор,
Байт
битар
бу барқут
бетакрорликка.
Бекам!
бу
баркамол
боғларга
бир боқ,
Боқ!
борлиқ
безакка
беланмиш
бирам,
Бодроқлар
Беҳиштий
бўй
берар,
бироқ,
Бўлмасанг
бу
боғлар
бепари –
бир кам...
Баҳордан,
Беҳиштдан
беҳтар
бойлигим,
Бахтимга
бор
бўлсин
баҳор
бўйлигим...

Зиёвиддин МАНСУР

"Насаф"нинг омади чопмади

17-18 март кунлари футбол бўйича Ўзбекистон миллий чемпионатининг 2-тур учрашувлари ўтказилди.

Турнинг марказий учрашувларидан бири сифатида қаралаётган "Самарқанд-Динамо" ҳамда Қаршининг "Насаф" жамоалари ўртасидаги баҳс 2:0 ҳисобида майдон эгаларининг фойдасига ҳал бўлди. Гарчи, ўйиннинг 87-дақиқасига қадар дарвозалар дахлсизлиги сақланиб турилган эса-да, якунда Баҳром Ҳакимов шогирдлари янги мавсумнинг иккинчи туридаёқ мағлубият аламини "тотиб" кўришди. Ҳакамнинг ҳуштаги янграшига уч дақиқа чамаси вақт қолганида мезбонлар аъзоси Руслан Вагапов қаршилик футболчиларнинг ҳимоядаги заифлигини топа билди ва жамоасини олдинга олиб чиқди. Ўйиннинг бу тахлит кутилмаган тарзда ниҳоясига етишини истамаган "Насаф"чилар бутун эътиборни ҳужумга қаратишди ва, оқибатда, муносиб тарзда "жазоланишди". Ҳакам томонидан қўшиб берилган иккинчи дақиқада "Самарқанд-Динамо"нинг яна бир аъзоси А.Ковалёв томонидан рақиб дарвозасига киритилган тўп майдон эгаларининг ишончли ғалабасини таъминлади.

Қолган учрашувларда қуйидаги ҳисоблар қайд этилди:

"Нефтчи" – "Андижон" – 2:0
"Тўпаланг" – "Локомотив" – 2:2
"Трактор" – "Сўғдиёна" – 1:0
"Металлург" – "Пахтакор" 0:1
"Машъал" – "Хоразм" – 2:0

"Шўртан" – "Бухоро" ҳамда "Навбаҳор" – "Қизилқум" жамоалари ўртасидаги баҳс натижалари билан газетамизнинг келгуси сонида танишасиз.

Узоқ кутилган ғалаба

"Уимблдон – 2004" ғолибаси Мария Шарапова тўққиз ойлик танаффусдан сўнг ниҳоят ғалаба нашидасини суришга муваффақ бўлди.

АҚШнинг Индиан-Уэллс шаҳрида ўтказилган йирик "Pacific Life Open" турнирининг

финалида ҳамюрти Елена Дементьевага қарши кортга тушган теннисчи икки сетда 6:1, 6:2 ҳисобларида ғалаба қозониб, рақибасини батамом "янчиб" ташлади.

— Мен ярим финалда Жюстин Энен-Арденнга қарши кўп куч сарфлаган эдим, – дейди Елена Дементьева ўйиндан сўнг берган интервьюсида. – Қарийб уч соат давом этган учрашувдан сўнг спорт "форма"мни тиклаб олишимга камида икки ҳафта кераклигини ич-ичимдан сезардим. Бу ҳолат ўзининг салбий жиҳатини кўрсатмай қолмади. Тўғри, иккинчи сетда Мариядан олдинга чиқиб олишга эришгандим. Бироқ, алал-оқибат, чарчоқ ўз ишини қилди.

Қуръа ташланди

Жума куни Голландиянинг Эйндховен шаҳрида УЕФА Кубогининг чорак ҳамда ярим финал учрашувларига қуръа ташланди.

Унга кўра, Москванинг ЦСКА клуби эришган муваффақиятни такрорлашга қатъий "бел боғлаган" Санкт-Петербургнинг "Зенит" жамоаси Испаниянинг "Севилья" клубига қарши тўп сурадиган бўлди. "Севилья" – "Зенит" беллашуви ғолиби ярим финалда Болгариянинг "Левски" ҳамда Германиянинг "Шальке-04" жамоалари ғолиби билан куч синашади. Англиянинг букмекерлик маркази қуръа ташланиши биланоқ ўзининг "башорат"ларини оммага эълон қилди. Уларнинг тахминича, УЕФА Кубоги ушбу мавсумда германиялик чарм тўп усталарига насиб этади. "Тўп юмалоқ, майдон кенг" деганларидек, бу башоратлар қанчалик ўзини оқлашини эса вақт кўрсатади.

Қуръа натижалари:

1/4 финал

"Севилья" (Испания) – "Зенит" (Россия)
"Базел" (Швейцария) – "Миддлсбро" (Англия)
"Рапид" (Руминия) – "Стяуа" (Руминия)
"Левски" (Болгария) – "Шальке-04" (Германия)

Чорак финал учрашувлари 30 март ҳамда 6 апрел кунлари "уй-меҳмон" тарзида ўтказилади.

1/2 финал

1. "Левски"/"Шальке-04" учрашуви ғолиби – "Севилья"/"Зенит" учрашуви ғолиби и
2. "Рапид"/"Стяуа" учрашуви ғолиби – "Базел"/"Миддлсбро" учрашуви ғолиби

Ярим финал баҳслари 20 ҳамда 27 апрел кунлари "уй-меҳмон" тарзида ўтказилади.

УЕФА Кубоги ғолиби жорий йилнинг 10 май куни Голландиянинг Эйндховен шаҳрида аниқланади.

Унвон Раҳмонда қолди

Ўта оғир вазн бўйича WBC йўналиши жаҳон чемпиони унвони учун Хасим Раҳмон ҳамда Жеймс Тони ўртасидаги "жанг" дуранг натижа билан якунланди.

"Сўнгги бир йил ичидаги энг зарбаларга бой учрашув" сифатида эътироф этилган мазкур беллашувда томонлар тўла-тўкис очиқ "жанг" намойиш этишди. Ўн икки раундлик "муштлашув"да ҳакамларнинг бири 117-111 ҳисобда Хасим Раҳмонга ғалаба ёзган эса-да, қолган икки ҳакам бир хил – 114-114 ҳисобида дуранг натижа қайд этилганини билдирдилар. Мазкур "жанг", гарчи учрашув ғолибини аниқлаб бермаган бўлса-

да, Виталий Кличкодан сўнг янги жаҳон чемпиони саналаётган Хасим Раҳмонга чемпионлик унвонини ўзида сақлаб қолишида асқотди.

Ҳ.ТОШХЎЖАЕВ тайёрлади.

"Ўзпахтасаноат" уюшмаси жамоаси Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазири Э.М.Ғаниевга волидаи муҳтарамаси **ЭММА АЯ**нинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

МУҲТАРАМ ЮРТДОШЛАР!

"Асака" банки Сизларни улуғ айём — Наврўз байрами билан табриклайди ҳамда даромадларингизни кўпайтириш учун миллий ва хорижий валютада қуйидаги омонат турларини таклиф этади:

Миллий валютадаги муддатли омонатлар	
"Наврўз" омонати (сақланиш муддати 2 ой)	24% йиллик
"Табассум" омонати (сақланиш муддати 45 кун)	24% йиллик
"Орзу" омонати (сақланиш муддати 3 ой)	24% йиллик
Болалар учун "Умид" омонати (сақланиш муддати 3 ой)	25% йиллик
"Тақдим этувчилар учун" омонати (сақланиш муддати 3 ой)	23% йиллик
"Юбилейный" (сақланиш муддати 6 ой)	22% йиллик
6 ойдан 1 йилгача	24% йиллик
1 йилдан 3 йилгача	23% йиллик
3 йилдан 5 йилгача	24% йиллик
Пластик карточка	16% йиллик
Чет эл валютадаги муддатли омонатлар	
1 йилга	5,5% йиллик
1 йилга	
- 1000 - 5000 АҚШ долларгача	6,5% йиллик
- 5000 ва ундан юқори АҚШ долларгача	7% йиллик

"Асака" банки Сизнинг сармоянгиз сақланишини ва кўпайишини кафолатлайди.

Банкдаги барча омонатларингиз Фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш фонди томонидан кафолатланади.

Мурожаатлар учун телефонлар: 120-84-08, 57-85-15, 120-83-14

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТ

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Агросаноат комплекси таркибидаги ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирликлар ва идоралар

ТЕЛЕФОНЛАР: Хатлар ва жамоатчилик билан алоқалар бўлими – 136-58-83, 136-56-25, Котибият - 133-95-17, Реклама ва эълонлар - 133-44-43, 136-54-44, 133-28-04, Факс - 133-44-43, 133-40-87

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ: Қорақалпоғистон Республикаси – 8-361-58-512-17; 8-361-22-35-753; Андижон – 8-374-22-234-08; Бухоро – 8-365-22-644-61; Жиззах – 8-372-22-606-34; Навоий – 8-436-22-60-525; Наманган - 8 – 369-41-234-23; Фарғона – 8-373-61-221-97; Самарқанд – 8-366-2-33-70-57; Сурхондарё – 8-376-46-526-61; Сирдарё – 8-367-37-23-813; Тошкент – 8-371-136-56-21; Хоразм – 8-362-22-623-50; Қашқадарё – 8-375-22-517-65.

Реклама ва эълонлар матни учун буюртмачи жавобгар. ⓗ -тижорат мақола

"Қишлоқ ҳаёти" материалларини кўчириб босиш фақат таҳририят рухсати билан амалга оширилади.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй

Навбатчи: А.КАРИМОВ
Саҳифаловчилар: Р. ЁДГОРОВ, А. САФОНОВ
Бош мусаҳҳиҳ: Ҳ. ТОШХЎЖАЕВ

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2003 йил 20 ноябрда № 050 - рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Газета сешанба, пайшанба ("Ҳаёт"-илова), жума кунлари чиқади.

Буюртма Г-517, ҳажми 2 босма табоқ.

Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

Босишга топшириш вақти: 21.00. Босишга топширилди: Адади -17780

Газета таҳририятнинг ўзида компьютерда терилди ва саҳифаланди.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

E-mail: kishlokhayoti@mail.ru

2 3 4 5 6